

'Eekev – Deuteronomium 7:12 – 11:25

Aliyah 2 – Deuteronomium 8:11 – 9:3

In deze *aliyah* klinkt de urgente roep: 'Wees op je hoede dat je God niet vergeet'. Deze zin kan ook vertaald worden als: '**Bewaak jezelf, zodat je God niet vergeet**'. We worden opgeroepen om op wacht te staan over ons leven. Zo heeft Yeshua ons ook opgedragen: 'Waakt en bidt, zodat je niet in verzoeking komt'. We worden opgeroepen om een actieve houding in te nemen en ons steeds op God te focussen. Als we onze focus als wachter laten verslappen, dan lopen we het gevaar om God te vergeten.

Dit leert ons dat **vergeten een zonde** kan zijn. Je kunt niet zeggen: 'Sorry, helemaal vergeten om aan God te denken. Ik wilde wel, maar ben het gewoon vergeten. Langzaam afgegleden. Het onderweg kwijtgeraakt'. Wij worden verantwoordelijk gehouden voor wat we ons blijven herinneren en voor wat we vergeten. We worden namelijk opgeroepen om op wacht te staan om ons God iedere dag actief te herinneren. We hebben het hier natuurlijk niet over ziektes van vergeetachtigheid, zoals dementie. We hebben het hier over het laten versloffen van de focus op God.

Deze oproep om God te herinneren en niet te vergeten klinkt maar liefst vier keer in deze korte *aliyah*. Dit is dus een belangrijke en urgente boodschap. Het grootste gevaar zit hem er niet in dat mensen zich ineens van God afkeren. Het grootste gevaar zit hem erin dat mensen **langzaam bij God vandaan glijden** en Hem vergeten. Juist ook wanneer het voor de wind gaat en **als we gezegend worden**, is het gevaar groot, dat we God beginnen te vergeten. Daar wordt ook expliciet voor gewaarschuwd in deze *aliyah*.

Gelukkig heeft God handvaten aan ons gegeven om ons God te blijven herinneren. Dit zijn de woorden van de **Thora**, Gods Woord. Hier kunnen we in blijven lezen, studeren en mediteren. Verder heeft God ons **de feesten** gegeven van Leviticus 23. Op vaste tijdstippen vieren we Gods feesten en deze helpen ons om God weer in herinnering te roepen. Op de shabbat en de feestdagen focussen we weer helemaal op God. Het is dus belangrijk om deze te blijven vieren. Anders raken we onze handvaten en ons houvast kwijt en vergeten we God gemakkelijker.

Het **herinneren van God** uit zich voor de Israëlieten in het **onderhouden van de regels** van de Thora. Dat wordt er in vers 11 meteen aan vastgeplakt. Ik geloof dat onder het nieuwe verbond de focus meer ligt op de geest van de Thora, dan de regel of de letter van de Thora. Het gaat meer om de **karaktervrucht van de Heilige Geest**, diep van binnen, dan de concrete daden van buiten en dat je alle regeltjes netjes houdt. Toch geldt ook voor ons dat het herinneren van God zal leiden tot een **gehoorzaam en vruchtbaar** leven voor God. Daarin uit zich waar jouw focus ligt. Zolang jij met Yeshua verbonden bent, zal jouw levensvrucht goed zijn en anders niet. Als jij je Yeshua en zijn onderwijs voortdurend herinnert, dan zul gezegend worden.

Hoe zouden de Israëlieten **God kunnen vergeten**, die zulke machtige daden deed? Wel, dat wordt hier uitgelegd. Als de Israëlieten in het Beloofde Land komen en hun bezittingen toenemen, dan kan hun **hart hoogmoedig** worden. Zij kunnen dan zeggen: 'Onze kracht en onze hand hebben deze **rijkdom** verzameld.' Dat is het grote gevaar, wat we vandaag de dag ook om ons heen waarnemen. We zijn rijk gezegend in ons land met overvloed en zegen. En velen denken dat ze door hun eigen harde werken rijkdom hebben verzameld. Dit is echter hoogmoed en deze gedachtes doen ons God vergeten, die ons gezegend heeft. We zien dan ook dat velen bij God vandaag gegleden zijn in ons land.

Maar volgens vers 18 moeten we bedenken dat **God ons de kracht geeft** om rijkdom te verzamelen. Hij geeft ons de adem en de kracht om ons werk te doen. Als Hij zijn Hand zou terugtrekken, dan zouden we tot niets in staat zijn. Dus het is niet onze verdienste, hoewel we er zeker wel werk voor verrichten, wanneer we gezegend worden. Vele anderen in deze wereld werken ook hard, maar krijgen er bijvoorbeeld nauwelijks voor betaald. Anderen hebben de kans niet om hard te werken, omdat zij ziek zijn. Zegen komt altijd bij God vandaan en is altijd onverdiende genade. We mogen daar heel **dankbaar** voor zijn en ons steeds in herinnering roepen dat God ons deze zegen gegeven heeft.

In deze *aliyah* wordt ook vermeld dat God de Israëlieten **eerst door de woestijn** leidde, waar ze steeds gevaar liepen. Volgens vers 16 testte God het volk in de woestijn en maakte Hij hen daar nederig, voordat Hij hen zegende in het Beloofde Land. Zo werkt God: **eerst test en beproeft Hij**. Vaak is er eerst een moeilijke en zware tijd in het volgen met de Heer: een woestijnperiode. Daarna zijn wij klaar om de zegeningen te kunnen ontvangen. Eerst maakt de Heer ons hart **nederig** en vervolgens kan Hij ons **zegenen**. En dan nog met de waarschuwing erbij, dat we de tijd van beproeving niet mogen vergeten en niet hoogmoedig mogen worden, wanneer de zegen komt.

Bij God is het vaak eerst de beproeving en dan de zegen. Bij **satan** is dit vaak precies **andersom**. Hij staat gelijk met zijn zegeningen en valse beloftes klaar. Hij haalt je binnen met verleidingen en met snel succes. Maar vervolgens beginnen de narigheden. Het venijn zit hem in de staart. De valse zegeningen van satan zullen altijd een bittere nasmaak hebben, omdat ze ons veel kosten. Meestal zelfs onze ziel.

God geeft ons vaak eerst de beproeving in de woestijn, wanneer Hij ons uit de zonde uitleidt. En dat is nuttig en goed. Zo leren wij Hem kennen en onze afhankelijkheid van Hem. Ook kan Hij ons beproeven en testen of we Hem echt willen volgen. En vervolgens, na een stuk vorming van ons karakter, kan Hij steeds meer van zijn zegeningen bij ons kwijt. We kunnen dat dan dragen. En: **eind goed is al goed!**

Bijzonder is ook hoe de woestijn hier omschreven wordt. Het is een plaats van **vurige slangen, adders en schorpioenen**. Deze beesten zijn bekende gevaren in de woestijn. Maar meer nog dan dat; zij staan symbool voor **demonische machten**. Zo heeft Jezus gezegd dat we op slangen en schorpioenen zullen treden, waarmee Hij bedoelde dat we autoriteit over demonische machten krijgen.¹

¹ Lukas 10:19.

Zo leren we hier dat God ons **vaak eerst** door een periode van **geestelijke strijd** heen laat gaan. Hij leert ons op Hem te vertrouwen en te strijden in de woestijn. Hij leert ons hoe we de overwinning op de boze machten kunnen behalen in Yeshua's Naam. Als we sterk en volwassen zijn geworden, dan kunnen we het Beloofde Land gaan innemen. We mogen dan meer en meer in de **volheid van onze roeping** gaan wandelen. En God kan ons daar zeer in zegenen en ons tot grote zegen voor anderen laten worden.

Zelfs hierbij geldt: 'Pas er voor op dat je God niet vergeet!' We kunnen een invloedrijke bediening van God ontvangen, waarin we wandelen in de kracht van de Heilige Geest en het Koninkrijk van God. Het gevaar bestaat dan dat we op een gegeven moment alleen nog maar **werken, werken en werken** voor God. Ook bestaat het gevaar dat we ons op een gegeven moment boven anderen gaan verheffen en dat onze **eigen eer** steeds centraler komt te staan. We kunnen daarbij de focus op God Zelf verliezen. De intieme relatie die we met God hadden, kan uitdoven, als we niet waken. **Waakt en bidt!** Sta op wacht, dat je God niet vergeet en dat je volle focus op Hemzelf blijft.

In vers 20 komen we opnieuw het woordje '**Eekev**' tegen in het Hebreeuws. Daarmee was *parshat 'Eekev* ook begonnen. Het woordje '*Eekev*' betekent '**omdat...**' of 'als consequentie van...' Laten we Deuteronomium 8:20 naast het eerste vers van *parshat 'Eekev* zetten, dan zien we namelijk de verschillen tussen de eerste en tweede *aliyah* duidelijk naar voren komen:

*Dan zal het gebeuren, **omdat** ('Eekev) u deze bepalingen zult horen, in acht nemen en houden, dat de HEERE, uw God, voor u het verbond en de goedertierenheid in acht zal nemen die Hij uw vaders onder ede beloofd heeft. Hij zal u liefhebben, u zegenen en u talrijk maken... (Deut. 7:12-13a)*

*Zoals de heidenen die de HEERE van voor uw ogen uitgeroeid heeft, zo zult u dan ook zelf omkomen, **omdat** ('Eekev) u de stem van de HEERE, uw God, niet gehoorzaam bent geweest. (Deut. 8:20)*

In de eerste *aliyah* zien we duidelijk naar voren komen dat God de Israëlieten zal **zegenen, vanwege** de reden dat ze **de geboden houden**. In de tweede *aliyah* zien we duidelijk naar voren komen dat God de Israëlieten zal **vervloeken, vanwege** de reden dat ze **de geboden niet houden**. In de eerste *aliyah* wordt het dus positief gesteld en worden de zegeningen behandeld. In de tweede *aliyah* wordt het negatief gesteld en wordt er een ernstige waarschuwing meegegeven. Deze twee kanten horen er allebei te zijn. Tegenwoordig zijn we een beetje huiverig geworden voor **waarschuwingen**, maar de Bijbel waarschuwt ons heel duidelijk: 'Pas op! Sta op wacht over jezelf! Vergeet God en zijn leefregels niet!'

Het is bijzonder dat we opgeroepen worden om te herinneren. Dit gebeurt op veel plaatsen in de Bijbel. We worden opgeroepen om ons de **machtige daden van God** uit het verleden te herinneren. Juist deze **blik op onze geschiedenis** opent voor ons de **toekomst**. Als wij God vergeten en wat Hij voor ons gedaan heeft, dan verliezen we de hoop en het vertrouwen dat Hij voor ons de weg zal banen. Dan sluiten de deuren zich.

Soms moeten we dus **eerst achterom kijken**, voordat we **vooruit kunnen kijken**. Als we weten waar we vandaan komen, dan weten we ook waar we naartoe op weg zijn. We hoeven en kunnen niet in eigen kracht voorwaarts te gaan. Laten we bezien hoe God ons tot hiertoe geholpen en gedragen heeft en laten we vertrouwen hebben dat God dat ook in de toekomst wil en zal doen. Anders durven we niet werkelijk voorwaarts te gaan.

Dit blijkt ook uit de laatste verzen van deze *aliyah*. Daarin wordt de blik ineens naar de toekomst gericht, met: **'Hoor Israël, vandaag zullen jullie de Jordaan oversteken om volken in bezit te nemen die groter en sterker zijn dan jullie, grote steden, versterkt tot in de hemel...'** Als we deze woorden tot ons door laten dringen, dan zouden we niet graag voorwaarts gaan. Maar in de verzen hiervoor heeft het steeds geklonken: 'Pas op dat u God niet vergeet en **herinner U de Heer** en zijn machtige daden!' Wanneer we ons oog gericht houden op wat God in het verleden voor ons en voor zijn volk gedaan heeft, dan durven we ook de toekomst in te gaan. **Dan durven we de reuzen tegemoet te treden.** God zal die reuzen verslaan.

Het is ook veelzeggend dat deze zin met *'Hoor Israël' (Sjema' Yisraël)* begint. Hierin horen we het *Sjema'* weerklinken: *Hoor Israël, de Heer onze God, de Heer is Eén. U zult de Heer liefhebben met heel uw hart, heel uw ziel, heel uw verstand en al uw kracht...'* Maar ditmaal klinkt het: *'Hoor Israël, vandaag zullen jullie de Jordaan oversteken!'* Juist deze **ene en enige God**, die over alles regeert, zal de Israëlieten de Jordaan helpen over te steken. Als zij God met hun hele hart, ziel, verstand en kracht zullen **liefhebben**, dan zal Hij voor hen de weg banen. **Hij zal hun vijanden voor hen verslaan.** De Israëlieten worden dus opgeroepen om niet te kijken naar de vijanden, maar om naar hun God te blijven kijken. Dan zullen zij de overwinning behalen.

In vers 2 wordt nog aangehaald wat er over de reuzen, de zonen van Anak, gezegd wordt: 'Wie kan staande blijven voor het aangezicht van de **kinderen van Anak?**' Dat was het gezegde wat de ronde deed. Dat is bepaald geen bemoedigende boodschap. Maar het is wel de verkeerde vraag, die hier gesteld wordt. De vraag zou moeten zijn: **'Wie kan staande blijven voor het aangezicht van God?!**' Want volgens vers 3 is God een verterend vuur, dat de zonen van Anak zal vernietigen. De zonen van Anak zullen in elk geval niet staande blijven voor Gods aangezicht. En de Israëlieten kunnen zichzelf ook maar beter de vraag stellen of zij staande zullen blijven voor het aangezicht van God, dan voor het aangezicht van de reuzen. **Hem moeten zij vrezen.**

Dit geldt ook voor ons. Wij kunnen spreken over **onze problemen**, alsof niets en niemand die het hoofd kan bieden. We kunnen onszelf afvragen: 'wie kan staande blijven bij zulke grote problemen?' Maar dan stellen we onszelf **de verkeerde vraag**. Ook voor ons geldt dat de vraag zou moeten luiden: 'Wie zal staande kunnen blijven voor het aangezicht van de Heer?!' Zeer zeker kunnen onze problemen in dit leven niet staande blijven voor Gods aangezicht. **Hij is vele malen groter** dan onze problemen. En Hij zal de weg voor ons banen, als wij Hem liefhebben met ons hele hart en ons zijn grote daden in herinnering blijven roepen. Heb ontzag voor de Heer en koester liefde voor Hem. **Blijf actief in herinnering roepen** wie God voor je is en wat Hij voor je gedaan heeft.

Wat hebben we nu geleerd?

1. We mogen God niet vergeten en moeten Hem actief blijven herinneren
2. De feesten en de Thora helpen ons daarbij
3. Rijkdom en zegen kan ons hoogmoedig maken en God laten vergeten
4. God brengt vaak eerst strijd en beproeving en daarna de zegen
5. Satan komt meteen met goedkope zegeningen en leidt je daarna naar de dood
6. God maakt ons eerst nederig en sterk, zodat we de zegen kunnen dragen
7. Verlies nooit de focus op God Zelf en wat Hij gedaan heeft
8. In de Bijbel wordt vrijmoedig gewaarschuwd tegen de vloek
9. Soms moet je eerst de blik op het verleden richten om de toekomst in te kunnen
10. Focus op Gods macht in plaats van op de grootheid van jouw problemen
11. De vraag is: 'Wie kan staande blijven voor het aangezicht van God?!'
12. Blijf je God actief en consequent in herinnering roepen, zoek zijn aangezicht!